

Jeg for mit Vedkommende vil ikke være beredt dertil.

Men det vilde jo ogsaa være ganske vilkaarligt, om man vilde tvinge Tiende-ejerne — og det vilde man jo faktisk gøre, naar man beregnede Afløsningssummen i Forhold til et enkelt, vilkaarligt valgt Papirs Kurs — til at anvende Tiendeafløsningssummen paa en bestemt Maade. Jeg ser ikke, der er andet, der er retfærdigt i det foreliggende Tilfælde som i andre Tilfælde, hvor Ekspropriation finder Sted, end at overlade til den eksproprierede, hvorledes han vil anvende den Ekspropriationssum, han faar udbetalt, og at man, naar man vil finde Grundlaget for en retfærdig Ekspropriation, hvorved den fulde Erstatningsværdi udkommer, maa lægge Landets lovbestemte Rentefod, 4 pCt., til Grund. Det er det, man gør, naar man multiplicerer Værdien med 24, idet den 25de Gang repræsenterer for de tre Skatters Vedkommende den Skat, der falder bort. Jeg kan, som sagt, ikke se, med hvilken Ret man vil tvinge Tiendejerne til at tage et bestemt, vilkaarligt valgt Papir. Jeg kan ikke se, hvorfor man i saa Tilfælde ikke lige saa godt f. Eks. kunde tage sit Udgangspunkt fra de 10 pCt.s udbyttebærende Aktier, som det ærede Medlem ved samme Lejlighed omtalte. Saa vilde man jo kunne slippe med en endnu betydelig mindre Faktor ved Beregningen af Afløsningssummen for Tienden.

Men vil man endelig tvinge Tiendejerne til at købe visse bestemte Papirer, kan jeg ikke se, med hvilken Føje man dertil vil vælge Kreditforeningsobligationer. Jeg skal villig indrømme, at Kreditforeningsobligationer for Tiden ere meget gode og meget sikre Papirer, men den Sikkerhed, de frembyde, kan dog ikke paa langt nær sammenlignes med den Sikkerhed, som Tienden yder. Tienden er jo sikret ved en Fortrinsret fremfor al anden Afgift, den gaar endog forud for kongelige Skatter. Den Sikkerhed, Tienden yder, kan derfor paa langt nær ikke stilles i Række med Kreditforeningsobligationers Sikkerhed. Vi have jo oplevet det Tilfælde, at en Kreditforening har været under Konkurs og har været under Konkursbehandling i en Række af Aar, og vi kunne opleve det samme igen. Vi vide, at der har været en Tid, da faste Ejendommers Værdi her i Landet sank saa dybt, at hvis Kreditforeningerne havde eksisteret den Gang, vilde de alle være gaaede fallit. Saadanne Tider kunne komme igen. Vil man altsaa absolut til Grund for Afløsningssummens Beregning

lægge et eller andet Papir, maa man tage et Papir, som i alt Fald nogenlunde nærmer sig til den Sikkerhed, som Tienden nu byder, og jeg ved da intet andet Papir at nævne, end kongelige Obligationer. Men vil man henvise Tiendejeren til at anlægge sin Kapital i kongelige Obligationer, maa man ogsaa give ham en saadan Kapital, at han kan købe saa mange Papirer, at han kan faa omtrent samme Rente som nu, og saa vil det vise sig, at 24 Gange den aarlige Værdi paa ingen Maade er for meget. Lad os f. Eks. gaa ud fra, at en Tiendejer ejer en Tiende, hvis aarlige Værdi er 1,000 Kr., og denne afløses efter Forslaget med 24,000 Kr. For denne Sum vil han af kongelige $3\frac{1}{2}$ pCt.s Statsobligationer, der for Tiden staa i 91, kunne købe Obligationer til et Beløb af 26,374 Kr., og det vil give ham en aarlig Rente af 923 Kr. 5 Øre, men han har tidligere af Tienden haft en Indtægt af 1,000 Kr., med Fradrag af Tiendeskat, som er ca. 50 Kr., altsaa 950 Kr. Efter en Kapitalisering med 24 Gange den aarlige Værdi, omsat i kongelige Obligationer, vil han altsaa nu kun faa 923 Kr. 5 Øre i aarlig Indtægt. Der vil altsaa, selv med en Kapitalisering af 24 Gange den aarlige Værdi, blive et lille Tab for ham, hvis man gaar ud fra, at han bør og skal købe Obligationer, som i Henseende til Sikkerhed staa nærmest ved Tienden. Det forekommer mig, at dette lille Regnestykke, som jeg har tilladt mig at opstille, i høj Grad maa opfordre os til at bede os fritagne for al denne ørkesløse Tale om, at 24 Gange Tiendens aarlige Værdi skulde være for meget.

Finansministeren (Scharling): Under de Forhandlinger, som i Fjor fandt Sted angaaende Lovforslaget om Adgang til at afløse Tiender, blev det fremført, at denne Sag var saa vanskelig og saa kompliceret, at den neppe kunde løses ved det private Initiativ, det maatte være Regeringen, som tog Sagen i sin Haand. Særlig blev der peget paa her og ogsaa i Landstingets Betænkning, at der savnes en Række af Oplysninger, som i Virkeligheden ere nødvendige, naar man vil komme til klar Indsigt i, hvad Sagen drejer sig om, og hvilke Konsekvenser den vil have navnlig for Statskassen.

Ligesom jeg derfor allerede har anmodet Statistisk Bureau om at sætte Undersøgelser i Gang med Hensyn til Tiende-forholdet og søge at skaffe ny og paalidelige Data frem til Belysningen deraf, saa-